

Πολύ καλά. Ἀλλὰ τὰ μικρόδια πόθεν προέρχονται; Καὶ πόθεν αἱ ἀσθένειαι τῶν χοράτων τούτων ὄντων;

Δὲν γνωρίζομεν τίποτε, δὲν βλέπομεν τίποτε, δὲν δυνάμεθα τίποτε, δὲν μαντεύομεν τίποτε, δὲν φανταζόμεθα τίποτε, εἴμεθα αἰχμάλωτοι, φυλακισμένοι τοῦ ἐαυτοῦ μας.

Καὶ ὁ κόσμος ἐκπλήττεται μὲ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα!...

Αἱ τέχναι! Ἡ ζωγραφικὴ ἀνκπαράγει διὰ χρωμάτων τὰ μονότονα τοπεῖα, χωρὶς ποτὲ νὰ ὁμοιάζωσι πρὸς τὴν φύσιν, ζωγραφίζει τοὺς ἀνθρώπους χωρὶς νὰ κατορθώῃ ποτὲ νὰ ἀποδώσῃ τὴν πραγματικότητά. Ἀγωνίζεται λοιπὸν ὁ ἀνθρώπος ματαίως ἐπὶ ἔτη ὅπω; μιμηθῇ τὸ περιβάλλον καὶ μόλις κατορθώνει, μὲ ὅλας τὰς προσπάθειάς τῆς ζωῆς, νὰ δείξῃ εἰς τὰ γυμνασμένα ὄμματα, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προσεπάθησε νὰ ἐπιχειρήσῃ.

Πρὸς τί αἱ προσπάθειαι αὗται; Πρὸς τί ἡ ματαία αὕτη μίμησις; Πρὸς τί ἡ χυδαία αὕτη ἀναπαράστασις πραγμάτων τοσοῦτον θλιβερῶν καθ' ἑαυτά; Δυστυχία!...

Οἱ ποιηταὶ πλάττουν μὲ λέξεις, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον οἱ ζωγράφοι προσπκχοῦν μὲ τὰς ἀποχρώσεις. Ἀλλὰ διατί;

Ὅταν ἀναγνώσῃ τις τοὺς τέσσαρας ἐπιδεξιωτέρους καὶ πνευματωδεστέρους ἐξ αὐτῶν εἶνε περιττὸν ν' ἀνοίξῃ κανέναν ἄλλον. Καὶ δὲν γνωρίζουν τίποτε περισσότερον. Δὲν δύνανται καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι παρὰ νὰ μιμηθῶσι τὸν ἀνθρώπον. Ἐξαντλοῦνται εἰς μίαν προσπάθειαν ἄγονον. Διότι τοῦ ἀνθρώπου μὴ μεταβιβάλλομε-

νου, ἡ περιττὴ τέχνη του μένει ἀμετάβλητος.

Ἀφοῦτο δρᾷ ἡ βραχεῖα σκέψις μας ὁ ἀνθρώπος εἶνε ὁ αὐτός. Αἱ αἰσθήσεις του, αἱ πεποιθήσεις του, τὰ αἰσθηματά του εἶνε τὰ ἴδια. Κατ' οὐδὲν ἐπροχώρησε, κατ' οὐδὲν ὀπισθοδρόμησε, κατ' οὐδὲν ἐκινήθη. Εἰς τί μοῦ χρησιμεύει νὰ μάθω τί εἶμαι, νὰ ἀναγνώσω τί σκέπτομαι, νὰ διακρίνω τὸν ἐαυτόν μου εἰς τὰς χυδαίας περιπετείας ἐνὸς μυθιστορήματος;

Ἄ! ἐὰν οἱ ποιηταὶ ἡδύναντο νὰ διασχίσωσι τὸ ἄπειρον, νὰ ἐξερευνήσωσι τὰ ἄστρα, ν' ἀνακαλύψουν ἄλλα σύμπαντα, ἄλλα ὄντα, νὰ ἀλλάσσουν ἀδιακόπως διὰ τὸ πνεῦμα μου τὴν φύσιν καὶ τὸ σχῆμα τῶν πραγμάτων, νὰ μὲ φέρουν διαρκῶς μέσα εἰς ἐν ἀγνώστον μεταβιβάλλον καὶ ἐκπλήσσουν, νὰ μοῦ ἀνοίγουν θύρας μυστηριώδεις ἐπὶ ὀριζόντων ἀπροσδοκῆτων καὶ θαυμασιῶν, τότε θὰ τοὺς ἀνεγίνωσκον ἡμέραν καὶ νύκτα. Ἀλλὰ δὲν δύνανται οἱ ἀνίσχυροι οὗτοι παρὰ νὰ μεταβάλλουν τὴν θέσιν μιᾶς λέξεως καὶ νὰ μοῦ δεικνύουν τὴν εἰκόνα μου, ὡς οἱ ζωγράφοι;

Ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτο;

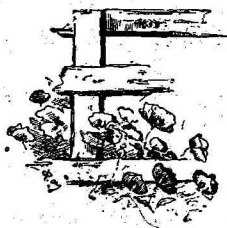
Διότι ἡ σκέψις τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀκίνητος. Τῶν ὀρισμένων καὶ ἀδιεπεράστων ὁρίων ἀπαξ προσπελασθέντων, στρέφει τότε ἡ σκέψις ὡς ἵππος ἐντὸς ἵπποδρόμου, ὡς μυῖα ἐντὸς κεκλεισμένης φιάλης, ἵπταμένης συνεχῶς περὶ τὰ πλευρὰ τῆς φιάλης ὅσον διαρκῶς κτυπᾷ.

Καὶ ὅμως, ἐλλείπει ἄλλου καλλιτέρου, εἶνε ὠρχιὸν νὰ σκέπτεται κανεὶς, ὅτι ζῇ μόνος.

(Μετάφρασις Κ. Καίροφύλα)

QUY DE MAUPASSANT

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΧΘΟΦΟΡΟΣ

κοσμοπολιτισμοῦ.

Ἐν μέσῳ τῆς κοσμοπλημμύρας, ἡ ὁποία ἀφικνεῖται ἀπὸ τὰς διασημοτέρας πόλεις τῆς οἰκουμένης, φθάνει εἰς νεαροὺς καλλιτέχνες, κρατῶν τοὺς πίνακας, οὓς εἶχε φιλοτεχνήσῃ, μόνος, ἰσχνός, φορτωμένος μὲ τὸ προϊόν τῆς ἐργασίας του.

Εἷς ρωμαλέος ἀχθοφόρος, παραδοκῶν νὰ κερδίσῃ τὸν ἄρτον του, ὥρμησε καὶ ἤρπασε μετὰ βιαστικότητος προδιδοῦσας τὴν πτωχίαν του, τὸ δέμα τὸ ὁποῖον ὁ καλλιτέχνης ἐτοποθέτει ἐπάνω του, σπεύδων νὰ κατὰφύγῃ εἰς τὴν διγῆν, ἵνα ζήσει τὸ φάσμα του ἐν μέσῳ τῶν ἐργῶν τῆς διανοίας του.

Ὁ ρωμαλέος ἀχθοφόρος ἀρπάσας, ἄκοντος

τοῦ καλλιτέχνου, τοὺς πίνακάς του, ἐπροχώρησε βήματά τινα, ἐνῶ ὁ καλλιτέχνης διαμαρτυρούμενος ἐπέμενε ὅπως λάβῃ αὐτὸς εἰς χεῖράς του τὸ φορτίον, μὲ τὸ ὁποῖον ἡ ἐμπνευσις εἶχεν ἐπιδαρύνῃ τὸ σῶμα του.

Ὁ ρωμαλέος ἀχθοφόρος ἐκλονίζετο, παρὰ τοὺς ἰσχυροὺς μυῶνας του, ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐργῶν τοῦ ζωγράφου. Μετ' ὀλίγον ἐγκατέλειψε τὸ φορτίον, τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνων ἐπὶ τῶν λεπτοφυῶν ὤμων του ὁ καλλιτέχνης ἔφερεν ἐλαφρός, λέγων πρὸς τὸν ἀγοραῖον ἀχθοφόρον: «Ἐκπλήττεσαι, Ἡρακλῆ, πῶς ἐγὼ ὁ καχεκτικὸς φέρω ἐν φορτίον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον οἱ μυῶνες σου ὑπεχώρησαν. Ἄς διασκεδασθῇ ἡ ἀγνοία, ἥτις σοῦ ἀποκρύπτει τὴν αἰτίαν. Ἄνθρωπε, σὺ ἔχεις μόνον τὰς ἀνάγκας σου καὶ τοῦτο εἶνε μία ἀνίσχυρος δύναμις παραβαλλομένη πρὸς τὴν φιλοδοξίαν μου, ἥτις εἶνε τὸ Ἰδανικόν».

Καὶ λέγων ταῦτα ὁ ξένος ἀπεμακρύνθη, παρακολουθούμενος διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ὑπὸ τοῦ ἡρακλείου ἀχθοφόρου, ὅστις ἔμεινεν ἐννεός, μὴ ἐννοῶν τίποτε!

(Μετ. Κ.)

EMILE BERNARD